

'Bu soylu bir eylem'

Çocuk edebiyatının dünyaca tanınan isimlerinden, Hırvat asıllı Alman yazar Zoran Drvenkar **Günişiği Kitaplığı**'ndan çıkan son kitabı 'Kısa Pantolonlular Çetesi'yle 33'üncü Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı'ndaydı. Drvenkar'la yazarlık serüveni ve kitabı hakkında konuştuk.

Zoran
Drvenkar

■ Berlin ve göçmenlik psikolojisi yazınızı etkiledi mi?

Şehir tüm yazdıklarımı etkiledi, göçmenlik psikolojisininse hiçbir etkisi olmadı. Kökleri mi ben nereye gidersem kendimle götürüyorum; evimse dostlarımın ve benim olduğum yerdir. Gelenekleri sevmiyorum, geçmişin kirli köklerini kazmayı ve sanki onlar benim temelimmiş gibi davranmayı sevmiyorum. Kendi varlığımın yaratıcısı olmak istiyorum; anne ve babamın kırık hayallerini gerçekleştirmek için kullanılan bir alet olmayı değil. Bu yüzden kendimi hiçbir zaman göçmen gibi hissetmedim. Ben bendim ve Berlin'de kendi evimdeydim. Şehir beni ritim ve hız anlamında değiştirdi. Sokaklarını, evlerini ve her köşesini yaşadım. Yazın tozunu ciğerleri-

me çektim, kışı içime işleyerek beni dondurdum ve ben bu soğuğu sevip onu kendi evim yaptım. Sonbaharları zihnim için şekerleme gibiydiler; sakinleştirici, huzur verici ve özel. Baharlarsa ortaklık sığağa ve tere bulanmadan önce her şeyi yenileyendi. Berlin, kitaplarımda hep bir yerlerden çıkarılır, anımsanmayı ve öykülerimin bir parçası olmayı talep eder.

■ Çocukluğunuzda neler okudunuz? Size kitaplar konusunda rehberlik eden birisi var mıydı?

Beni yönlendiren kimse yoktu. Kütüphanelerde geziniyor ve birkaç sayfadan sonra ilginç gelen her şeyi okuyordum. Bu taktik hiç değişmedi. Bana ilk birkaç sayfayı verin, size kitabı okumak isteyip istemediğimi söyleyebilirim. Çocukluğumda kitapları bir ayırım yapmadan okurdum. Metni anlamam değil, stili ve tonuydu önemli olan. Sözcükler ve cümleler vardı ve ben onları yerdim, onlarla birlikte uyurdum ve edebiyatla uyanırdım.

BAZEN OKUR YANLIŞ YOLA GİTMELİDİR

Yazarlarımın elimden tutarak bana köpekleri, atları seven, çalınan elmaların çok önemli (!) gizemlerini çözen iyi çocukların öykülerini anlattıkları çocuksu kitapları hiç sevmedim. Mistik dünyayla ilgili her zaman bir açlığım oldu, insanların nasıl çalıştığını, gizemlerinin ne olduğunu merak ettim hep. O yüzden beni o zamanlarda, Western bir hikâyeden sonra Çin'deki savaşı anlatan bir kitap, sonra Ulysses ve sonra da ucuz bir fantastik gizem ki-

tabımı okurken bulabilirdiniz. Her şey benim için mümkündü ve okumak da bence böyle olmalıdır –bir kitabı elinize alıp kimse size neyin doğru neyin yanlış olduğunu söylemeden, kendinizin keşfetmesidir. Kitaplar zihnimizdeki büyük dünyanın anahtarlarıdır ve bu dünyayı kontrol etmeye, düzenlemeye veya değiştirmeye çalışmak bir suçtur. Bir zihnin dolaşmaya hakkı vardır, özellikle bir çocuğun zihninin. Ve bazen okur yanlış yola gitmelidir ki o yolun yanlış olduğunu öğrenebilsin.

■ Hangi yaş grupları için, hangi temalar ve konular da yazmaktan hoşlanıyorsunuz? Neden?

Aslında hiçbiri. Hiçbir zaman yaş grupları ve onların ne istedikleri, kim oldukları, kahvaltıda ne yedikleri hakkında düşünmüyorum, tıpkı onların da benim hakkımda düşünmediklerinden emin olduğum gibi. 47 yaşındayım, bir yazarım ve tek sorumluluğum karakterlerime ve yazarlığıma –söylemek zorunda olduklarını söyle, insanların istediklerini vermeye çalışırken kaybolma, hikâyelerine ve karakterlerine sadık kal. Temalarım genellikle arkadaşlık, hayat, aşk ve yadsınamaz biçimde bizi ele geçiren karanlık duygulardır. Hayatımın ana teması da budur; olup biten ve anlamadığım ama bir yandan da düşünce yapımı değiştiren, şekillendiren her şey yazdıklarımın akar.

■ Kısa Pantolonlular Çetesi hem çocukların hayal gücüne sesleniyor hem de gerçekliğe dokunuyor. Çocuklardan nasıl geri dönüşler bekliyorsunuz?

Umarım çıldırırlar ve kitaptaki benim çocuklar gibi kahramana dönüşürler. Umarım parmaklarıyla masa üstünde tempo tutup, step dansı yaparlar ve sonraki kitabımı beklerken uykuları kaçar.

**İkisi de
olmadan olmaz**

■ Kısa Pantolonlular Çetesi mizahi bir kurgu ve çocuklar edebiyatta mizahi seviyorlar. Çocuk edebiyatında neden mizah olmalı sizce?

Çünkü hayat karanlıkla ve ışıkla dolu. İkisi de olmadan olmaz. O yüzden karanlığa karşı biraz ışık tutmalı ve insanları saçmalığa kaçmadan gülümsetmelisiniz. Onları Kısa Pantolonlular Çetesi'yle mutlu edin. Bu soylu bir eylem. Ben yaptım.

